

необхідно починати все з початку, залишивши лише механізми підходу. Для того, щоб регіони створювали свої стратегії їм все ж таки прийдеться довести загальні показники розвитку з врахуванням регіональних можливостей, а що стосується особливостей регіонів, то розробку відповідних напрямів залишити за ними, але у розумних межах забезпечити фінансовими можливостями з боку держави. Це не повинно бути поверненням до планово-адміністративної системи, бо деталізація тут не припустима.

Що стосується можливостей використання власних ресурсів, а також міжнародної допомоги, то це прерогатива самих регіонів.

В методичному плані, на наш погляд, слід використовувати детально розроблений та обґрунтований підхід створення НЦПС, безумовно з подальшим його удосконаленням [3, с. 98-108].

Інформаційні джерела:

1. Ляшенко В.І., Петрова І.П. Стратегування в системі державного управління: виклики сьогодення та науковоекспертні платформи. Вісник економічної науки України. 2020. № 1 (38). С. 86-96. doi: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2020.1\(38\).86-96](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2020.1(38).86-96).

2. Вишневський О.С. Національна цифрова платформа стратегування: користувачі, блоки, архітектура. Економічний вісник Донбасу № 2(60), 2020. С. 216-224.

3. Вишневський О.С. Загальна теорія стратегування: від парадигми до практики використання. Київ: НАН України, Ін-т економіки пром-сті, 2018. 156 с.

УДК: 330.1

Н.В. Вернігорова, здоб. ОС PhD (ДУ «ІРЕЕД НАН України», Одеса)

АКТУАЛЬНІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ В СИСТЕМІ БЛАГОУСТРОЮ ПАРКІВ ТА ЇХ СТАЛІЙ РОЗВИТОК

Виникненню міських парків загальносуспільного призначення посприяли буржуазна революція та посилення процесів урбанізації (кінець XVIII та XIX ст.). Починаючи з середини XIX ст. парк перейшов з категорії витвору мистецтво до елементу громадського простору. Його інфраструктура у процесі еволюції набувала практичності, а використання екосистемних послуг стало більш вибіркоким та різноманітним. Тобто до середини XIX століття у парках було обмежене для широких мас населення споживання саме культурних екосистемних послуг. Підтримуючі та регулюючі

екосистемні послуги чинили свій сприятливий вплив на середовище міст, але тогочасним суспільством не усвідомлювались, тому об'єктом правовідносин виступали саме культурні екосистемні послуги парків. Тому можна виділити ключові фактори впливу на потреби до якості екосистемних послуг, які діють з різною мірою (табл. 1).

Таблиця 1 – Фактори впливу на потреби до якості екосистемних послуг парків

Фактор і час його пануючого впливу	Вплив на елементи та структуру простору парків	Потреби до якісних характеристик екосистемних послуг
1. Сталі		
Клімат і рельєф (у всі часи)	Просторове планування, різновид рослин, інфраструктура	Захист від несприятливих кліматичних факторів
2. Відносно сталі		
Збільшення числа міського населення (XXI ст. і до сьогодні)	Розширення цільових територій у зонуванні парків, що супроводжується динамічними змінами інфраструктурного забезпечення	Багатопрофільна спеціалізація екосистемних послуг, різноманіття параметрів їх якості
Дефіцит простору відпочинку у містах (XX ст. і до сьогодні)	Розважальна інфраструктура на території парків, розвиток інфраструктури, тенденція до зменшення площ тихого відпочинку	Багатофункціональність послуг екосистем, задоволення потреб різноманітних категорій відвідувачів
Високий ступінь урбанізації (XXI ст.)	Зменшення простору парків, поява парків у нетипових умовах – на дахах, та ін.	Відповідність потребам місцевих жителів та працівників
3. Мінливі		
3.1 Мають вплив у наш час		
Культура та світогляд (у всі часи)	Просторове планування, наявність декоративних елементів та їх зміст, стиль парків (пейзажний та регулярний)	Можливість задоволення потреб різних груп громадян, специфічна інфраструктура окремих видів парків
Наука (з епохи Бароко і до сьогодні)	Видове різноманіття парків, технічні устаткування, штучне відтворення екосистем	Збільшення рівня комфорту, умови для культивування цінних видів рослин
Естетичні смаки (у всі часи)	Поява елементів декору, виникнення принципів та схем зелених насаджень	Відповідність уявленням ідеального природного простору
Екологічні чинники (XIX ст. XXI ст.)	Перевага пейзажного стилю, планування парків згідно природоохоронних вимог	Посилення природоохоронного значення і функцій парків у місті

Джерело: власна розробка автора [1].

У ХХ та на початку ХХІ ст., ключовим чинником формування середовища парків стала їх екологічна роль для міст і їх громадян. При цьому, видове різноманіття парків зосереджене на культурних потребах суспільства, попиті різних соціальних груп. Проектування парку набуває наукової обґрунтованості та враховує соціально-екологічні аспекти. Тобто можна побачити що стійкий розвиток паркового господарства тісно пов'язаний зі ступенем відповідності та адаптації до потреб суспільства та сучасних викликів. У зарубіжних країнах давно усвідомлюється зв'язок економічної ефективності парків, і відповідності організаційного забезпечення суспільним тенденціям. Тому наприклад популярною є практика «пульсових опитувань».

На сучасному етапі розвитку паркового простору міст можна виділити наступні ключові чинники, що мають найбільший вплив на вимоги до екосистемних послуг парків: кліматичні умови та рельєф, еколого-економічні та соціальні проблеми міст, збільшення ступеню урбанізації та чисельності населення міст, дефіцит простору для відпочинку у містах. Серед останніх новітніх факторів, які мають найбільший вплив у сучасному паркобудуванні, можна виділити такі як: екологічні проблеми міст, суспільні проблеми (куди можна включити проблеми охорони здоров'я, освіти та виховання), збільшення міського населення та пандемія COVID-19 [2, 3, 4], яка поставила вимоги до створення безпечного суспільного простору з точки зору епідеміології, і парки мають суттєвий потенціал до вирішення цього виклику.

Отже ми можемо побачити що вимоги до якостей простору парків змінюються разом з еволюцією соціуму, поширеними вподобаннями, тенденціями у сфері культури та відпочинку. Суспільно-економічні та політичні проблеми також ставлять виклики до облаштування громадських просторів, тому актуальні рішення певним чином впливають на вирішення проблем санітарії, безпеки і суспільного благополуччя. Тому сфера благоустрою парків має еволюціонувати відповідно до вимог сьогодення, реагувати на актуальні проблеми заходами організаційно-економічного устрою.

Інформаційні джерела:

1. Вернігорова Н.В. Вдосконалення суб'єктно-об'єктних відносин у контексті формування потреб в екосистемних послугах міських парків. Економічні інновації, Том 24, Вип. 1 (82). Одеса, 2022. С. 41 – 54.
2. Take a Vacation at Your Local Parks. URL: <https://www.nrpa.org/publications-research/park-pulse/vacation/>

3. Richard J. Dolesh. Top trends in Parks and Recreation in 2021. Parks & Recreation. January 2021. P. 34–39. Retrieved from: <https://www.nrpa.org/parks-recreation-magazine/2021/may/special-events-in-the-time-of-covid-192/>

4. Christine DiGioia. Special Events in the Time of COVID-19. Parks & Recreation. April 15, 2021, P. 10 – 13.

УДК 656.615

Т.О. Войченко, канд. екон. наук, доц. (*ДУИТ, Київ*)

О.А. Радченко, доц. (*НАУ, Київ*)

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МОРСЬКИХ ПОРТІВ У СВІТІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ПОРТОВУ ІНДУСТРІЮ УКРАЇНИ

Порти України по праву можна вважати важливим чинником, що сприятиме інтеграції України до структур Європейського Союзу та інших міжнародних організацій. Зазвичай морські порти вважаються торговими воротами держави. Портова діяльність одна із стратегічних напрямів розвитку економіки будь-якої держави, а порти – ключовими ланками функціонування світової транспортної системи. Стан портів і їх розвитку відбивають ступінь інтеграції країни у глобальну систему розподілу потоків матеріальних ресурсів і готової продукції. Основний обсяг світових торгових потоків сконцентрований у геостратегічному трикутнику ХХІ ст: країни Європейського союзу (ЄС) – країни Азіатсько-Тихоокеанського регіону (АТР) – країни Північноамериканської зони вільної торгівлі (НАФТА, North American Free Trade Agreement (NAFTA)) [1].

Морський транспорт є одним із найважливіших складових зовнішньоекономічної діяльності держав. Порти виконують функцію глобальних провайдерів транспортно-логістичного забезпечення вантажопотоків. Крім того, порти забезпечують усім країнам доступ до всебічного торговельного партнерства. Аналіз функціонування світових портів, проведений ЮНКТАД (UNCTAD - United Nations Conference on Trade and Development - Конференція ООН з торгівлі та розвитку) виявив основні тенденції розвитку портової діяльності [2]: створення та розвиток спеціальних портових економічних зон, вільних митних зон; – збільшення пропускної спроможності портів за рахунок високого рівня логістики; – модернізація портового обладнання, особливо в частині обслуговування суден-контейнеровозів; – використання «зелених» технологій для забезпечення виконання міжнародних екологічних вимог та вимог енергоефективності; –